

Insamling av rävar för undersökning av rävens dvärgbandmask

SVA har i februari 2011 för första gången diagnostiserat rävens dvärgbandmask (*Echinococcus multilocularis*) i Sverige. Fyndet gjordes på en räv skjuten i december 2010, i Uddevalla kommun. Övervakning av denna smitta har pågått på SVA sedan år 2000, och har kunnat bedrivas tack vare att jägarna i landet har skickat in rävkroppar till SVA för undersökning.

Nu när rävens dvärgbandmask har påvisats i Västra Götaland, i närheten av Uddevalla, vill SVA intensifiera undersökningarna för att få en mer detaljerad bild av hur utbredd smittan är i landet. SVA och berörda myndigheter diskuterar fortlöpande hur man ska fortskrida med hanteringen av smittan, och vi lägger kontinuerligt ut information på våra hemsidor. För att få underlag till beslut behöver fler rävar undersökas, och i första hand är det intressant att undersöka fler rävar från Västra Götaland. Även Halland och övriga sydliga län är viktiga att undersöka, för att få reda på smittans utbredning. Den ordinarie rävjakten pågår fram till och med 15 mars i Västra Götaland, men bara till 28 februari i de sydligaste länen, så SVA vill gärna få in fler av de rävar som skjuts under jakten.

I landets övriga län fortsätter insamlingen av rävkroppar men just nu kan vi inte säga hur många rävar per län som vi har möjlighet att ta emot. SVA håller kontakt med bl.a. jägareförbunden som hjälper till med vidare information ut till jägare. Hör alltid av er till SVA per telefon eller e-post (se info nedan) innan ni skickar in rävar. Kartong för inskickning rekvireras kostnadsfritt från SVA för de som inte samordnar transporten på annat sätt.

Information om insamling av rävkroppar:

Insamlingen sker i första hand fram till och med 15 mars. Diskussioner förs med berörda myndigheter om det eventuellt kan bli frågan om förlängd jakttid (skydds jakt) för de län som har kortare jakttid, om det behövs för

undersökningarna. Om antalet inkomna rävar räcker, så avbryts insamlingen tidigare.

Kroppen kan vara färsk eller fryst, men TARMPAKETET måste finnas med, så intakt som möjligt.

Fyll i blanketten/följebrevet med kartkoordinater för platsen där räven fälldes (RT90, med X och Y koordinater eller longitud och latitud, från GPS, eller från kartprogram på internet som finns fritt tillgängliga). Skickas flera rävar så numreras säckarna och följebrev så att varje räv går att koppla ihop med respektive skottplats.

För varje räv måste namn och adress, samt helst även e-post till skytt/insändare fyllas i så att SVA kan skicka ett svar om ytterligare positiva rävar hittas.

Smittvägar

Rävens dvärgbandmask sprids i naturen genom att mikroskopiska ägg finns i rävavföring. Mellanvärden (oftast sorkar) äter äggen och därefter utvecklas parasitcystor i inre organ. Sedan äts sorken upp av en räv, och nya vuxna bandmaskar kan utvecklas i rävens tarm. Bandmaskäggen kan också smitta människor som i enstaka fall kan bli allvarligt sjuka om parasitcystor bildas. Smittan är via munnen så grundprincipen är inte stoppa något i munnen utan att tvätta händerna först, ha en god handhygien, använd engångshandskar och minimera hantering av rävkroppar.

Mer information om denna smitta finns bland annat på www.sva.se och www.smi.se.

Att skydda sig mot smitta

Använd engångshandskar, och minimera kontakten med rävkropparna. Använd gärna en stor platsopsäck och lägg i räven genom att kränga säcken över kroppen på samma sätt som man gör med hundlortar, så slipper du komma i direktkontakt med rävkroppen.

Kontakt

E-post: vilt@sva.se Telefon: 018-674000 (växel SVA)

Frågor om dvärgbandmask: Eva Osterman-Lind, parasitolog. Erik Ågren, viltpatolog

Frågor om att skicka in rävar: Ewa Backman, Viltsektionen

Tack på förhand för Ert engagemang och bidrag till sjukdomsövervakningen i Sverige!

Erik Ågren

Biträdande statsveterinär

Enhet för patologi och viltsjukdomar, Sektionschef Viltsektionen